

Dunaj: Slovenski inštitut vabil na začetek jesenske sezone

Leto 1945 in mesto Celovec v zgodovinskem zrcalu

Dunaj Z dvema prireditvima so dunajski rojaki nadaljevali v sklopu programskih težišč jesenskega delovnega sporeda: Z zanimivim predavanjem o glavnem mestu Koroške kot nov prispevek v okviru hotspot »Celovec in okolica« in pod naslovom »zgodovinske zareze« prireditve o 75 letnici konec druge svetovne vojne in ustanovitve druge avstrijske republike.

Predsednik Inštituta za avstrijske vede Ernst Bruckmüller je koroškega zgodovinarja Wernerja Drobesccha pozdravil kot priznanega strokovnjaka ter uvodoma opozoril na poseben razvoj Koroške v primerjavi z drugimi avstrijskimi deželami. Drobesch, profesor na alpe-adria univerzi v Celovcu, je v svojem izčrpnem sprehodu po zgodovini glavnega mesta prav tako podčrtal posebnost Celovca kot dvojezično mesto že od 16. stoletja naprej – s slovenskim pridigarjem v evangeličanski fari – z delovanjem odličnih kulturnikov in rodoljubov, kot so Ožbalt Gutsman, Anton Slomšek, Urban Jarnik, Andrej Einspieler, da naštejemo nekaj osebnosti, ki so sprožili razvoj s pomembnimi posledicam tudi za slovensko narodno skupnost. Drobesch je tudi podal dokaj ugodno sliko o današnjem

Celovcu kot sedežu slovenskih političnih, gospodarskih in kulturnih organizacij, kot največji slovensko-izobraževalni kampus, od otroških vrtcev, osnovnih šol, slovenske gimnazije in trgovske akademije, Mohorjevo, alpe-adria univerzo, ki pomeni končno pot koroške družbe tudi v širšo Evropo. Številni poslušalci - ki so kljubovali zaprekam v zvezi s korono – bi morda želeli zvedeti malo več o protislovenskem delovanju političnih struktur že v 19. stoletju, plebiscitni agitaciji, nacistični strahovladi, manjšinsko sovražnih dejavnikov v 1960ih letih ter vlogo Celovca v času tim. ortstafelsturme oz. podiranja tabel.

V dunajskem 18. okraju, Währingu, je Slovenski inštitut v sodelovanju s krajevnimi društvi predstavil z branjem »Gamsi na plazu« Karla Prušnika-Gašperja pomemben primer iz sodobne zgodovine, ki je tesno povezan z usodo koroških Slovencev in z ustanovitvijo sedanje Avstrije. Tanja Prušnik, Gašperjeva vnukinja in predsednica dunajskega Doma umetnikov, je z zelo osebno podanim besedilom orisala sliko o partizanskem upor in skupno z glasbenim spremljevalcem Petrom Seherjem ustvarila primerno vzdušje. Predsed-

Srečanje dunajskih zgodovinarjev s predavateljem W. Drobeschem (drugi z desne): Karl Schwarz, Marija Wakounig in Ernst Bruckmüller.

Tanja Prušnik

in Peter Seher

nik inštituta Herbert Seher je v svoji zaključni besedi pozval publiko na prihodnje prireditve v Währingu – ime slovanskega izvora – na ulice ter ceste tega okraja, ki spominjajo na Slovence: Ivan Cankar, Jože Plečnik, Josip Stritar in Anastasius Grün, prijatelj in sodobnik Franceta Prešerna.